

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 202/2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Τμήματος Ε'

Συνεδρίαση της 3^{ης} Ιουνίου 2014

Σύνθεση:

- Πρόεδρος** : Ιωάννης Τρίαντος, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.
- Νομικοί Σύμβουλοι** : Ανδρέας Χαρλαύτης, Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Βασιλική Πανταζή, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη.
- Πάρεδρος** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος
(γνώμες χωρίς ψήφο)
- Εισηγητής** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος
- Ερώτημα** : Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.32/1637/οικ.14804/27.06.2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού / Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού / Τμήμα Υπαλληλικής Σχέσης και Σταδιοδρομίας του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Ερωτάται αν: α) κατά την εφαρμογή του συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις ευθύνης μοριοδοτείται, τόσο για τους υπαλλήλους που επελέγησαν και τοποθετήθηκαν στις εν λόγω θέσεις και εν συνεχεία η επιλογή τους ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, όσο και για τους υπαλλήλους, οι οποίοι κατ' εφαρμογή της σχετικής δικαστικής απόφασης επελέγησαν και τοποθετήθηκαν

αναδρομικά στις θέσεις αυτές,

β) κατά την εφαρμογή του συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις ευθύνης μοριοδοτείται, τόσο για τους υπαλλήλους, οι οποίοι αν και επελέγησαν και τοποθετήθηκαν σε θέσεις ευθύνης, εντούτοις για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός – περιπτώσεις χορήγησης άδειας μητρότητας ή άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης – δεν άσκησαν τα εν λόγω καθήκοντα για το σύνολο της θητείας τους και αντ' αυτών τα σχετικά καθήκοντα ασκήθηκαν εν τοις πράγμασι από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα), γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.32/1637/οικ.14804/27.06.2012 ερώτημα του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Υ.Δ.Μ.&Η.Δ.) αναφέρονται τα εξής:

«Προκειμένου η υπηρεσία μας να απαντήσει στο αριθ.πρωτ.143778/ΙΖ/ΕΞΑΙΡ. ΕΠΕΙΓΟΝ/14.12.2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών και Γενικών Αρχείων του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε παρόμοια ερωτήματα που της υποβάλλονται, παρακαλούμε για τη γνωμοδότησή σας σχετικά με τα κάτωθι ερωτήματα:

A) αν κατά την εφαρμογή του συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις ευθύνης μοριοδοτείται, τόσο για τους υπαλλήλους που επελέγησαν και τοποθετήθηκαν στις εν λόγω θέσεις κι εν συνεχεία η επιλογή αυτών ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, όσο και για τους υπαλλήλους, οι οποίοι κατ' εφαρμογή της σχετικής δικαστικής απόφασης επελέγησαν και τοποθετήθηκαν αναδρομικά στις θέσεις αυτές.

B) αν κατά την εφαρμογή του συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ο χρόνος υπηρεσίας σε θέσεις ευθύνης μοριοδοτείται,

τόσο για τους υπαλλήλους, οι οποίοι αν και επελέγησαν και τοποθετήθηκαν σε θέσεις ευθύνης, εντούτοις για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός – περιπτώσεις χορήγησης άδειας μητρότητας ή άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης – δεν άσκησαν τα εν λόγω καθήκοντα επί του συνόλου της θητείας τους κι αντ' αυτών τα σχετικά καθήκοντα ασκήθηκαν εν τοις πράγμασι από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις παρ. 1β, 2β και 3β του άρθρου 85 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο πρώτο του ν.3839/2010 « Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου ...μοριοδοτείται μέχρι... μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα... μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες)».

Επίσης, στην υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.23/1288/οικ.8652/16.04.2010 εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας έχει διευκρινισθεί σχετικώς, ότι: «Στο χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας δεν υπολογίζονται μόνο τα χρονικά διαστήματα που ο υπάλληλος άσκησε τα εν λόγω καθήκοντα ύστερα από επιλογή από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, αλλά και τα χρονικά διαστήματα που αφορούν την με οιονδήποτε νόμιμο τρόπο άσκηση των καθηκόντων αυτών, η οποία βέβαια θα πρέπει να προκύπτει από σχετική πράξη του αρμοδίου οργάνου».

Τέλος, επισημαίνεται, ότι νομολογιακά δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην εν τοις πράγμασι άσκηση καθηκόντων θέσης ευθύνης. Αναλυτικότερα στην υπ' αριθμ.3574/1998 απόφαση του ΣΤΕ και στις υπ' αριθμ.234/2001 και 404/2006 γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. έχει διευκρινιστεί ότι ακόμη και στις περιπτώσεις όπου η άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας έγινε χωρίς έκδοση σχετικής τυπικής πράξης από το αρμόδιο όργανο, όπως επί παραδείγματι συμβαίνει στις περιπτώσεις της αυτοδίκαιης αναπλήρωσης του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα, η εν λόγω υπηρεσία λαμβάνεται υπόψη για την υπηρεσιακή εξέλιξη του υπαλλήλου».

II. Α. Στο άρθρο 95 παρ. 5 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι:
«Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές

αποφάσεις. ... Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».

Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής διάταξης, εκδόθηκε ο ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, ... και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 274), στο άρθρο 1 του οποίου ορίζεται ότι: «*Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων....*».

Συναφώς, στο άρθρο 50 του π.δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (ΦΕΚ Α' 8), ορίζεται ότι: «*1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργηση της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη. 2. ... 4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. ... 5. Οι αποφάσεις της Ολομελείας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτημα που κρίθηκε από το Συμβούλιο*».

Όμοια, στο άρθρο 4 παρ.1 του ν. 702/1977 «Περί υπαγωγής υποθέσεων εις τα διοικητικά δικαστήρια, αντικαταστάσεως, τροποποιήσεως και καταργήσεως διατάξεων του Ν.Δ. 170/73 "περί του Συμβουλίου της Επικρατείας"» (ΦΕΚ Α' 268) ορίζεται ότι: «*Ενώπιον των διοικητικών εφετείων, δικαζόντων κατά τον παρόντα νόμον επί αιτήσεων ακυρώσεως, εφαρμόζονται αναλόγως αι αφορώσαι εις το ένδικον τούτο μέσον διατάξεις του Ν.Δ. 170/73 «περί του Συμβουλίου της Επικρατείας», ως εκάστοτε ισχύουν ...*».

Β. Στις παρ. 1 και 5 του άρθρου 21 του Συντάγματος, όπως η παρ.5 αντικαταστάθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 84), ορίζεται ότι: «1. Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία τους Κράτους...5. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής, καθώς και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων αποτελεί υποχρέωση του Κράτους».

Στην παρ.2 του άρθρου 116 του Συντάγματος, όπως η παρ.2 αντικαταστάθηκε με το ως άνω Ψήφισμα, ορίζεται ότι: «2. Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών».

Στις διατάξεις των άρθρων 3,16,17 και 20 του ν.3896/2010 (ΦΕΚ Α' 207) ορίζεται ότι:

Άρθρο 3 «1. Απαγορεύεται κάθε μορφής άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, σε συσχέτισμό με την οικογενειακή κατάσταση σε όλους τους τομείς που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, όπως εξειδικεύονται στις κατωτέρω διατάξεις...4.Συνιστά επίσης διάκριση κατά την έννοια του παρόντος νόμου η λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση γυναικών λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας, στις περιπτώσεις των προεδρικών διαταγμάτων 176/1997 (ΦΕΚ 150 Α'), 41/2003 (ΦΕΚ 44 Α') και του άρθρου 142 του ν.3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α')».

Άρθρο 16 « Η εργαζόμενη που έχει λάβει την εκάστοτε ισχύουσα άδεια μητρότητας ή την ειδική άδεια του άρθρου 142 του ν.3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α') δικαιούται μετά το πέρας των αδειών αυτών, να επιστρέψει στη θέση εργασίας της ή σε ισοδύναμη θέση, με όχι λιγότερο ευνοϊκούς επαγγελματικούς όρους και συνθήκες και να επωφεληθεί από οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών εργασίας, την οποία θα εδικαιούτο κατά την απουσία της».

Άρθρο 17 «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στα άτομα που απασχολούνται ή είναι υποψήφια για απασχόληση στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και στον ιδιωτικό τομέα, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μορφή απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης έργου και της έμμισθης εντολής, και ανεξάρτητα από τη φύση των παρεχομένων υπηρεσιών...».

Άρθρο 20 «1. Δεν θίγονται με τον παρόντα νόμο ειδικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών που ρυθμίζουν θέματα προστασίας της εγκυμοσύνης και της μητρότητας ή την προστασία της πατρότητας ή την προστασία της οικογενειακής ζωής...3. Η προστασία του άρθρου 16 του παρόντος νόμου ισχύει και για τους εργαζόμενους που κάνουν χρήση οποιασδήποτε αδείας, η οποία προβλέπεται για τη γέννηση, ανατροφή ή υιοθεσία παιδιού».

Γ. Στα άρθρα 51, 52, 58, 81, 85, 87 και 89 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

Άρθρο 51 «1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτηση του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους. 2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας έως πέντε (5) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους. 3. Υπάλληλος, του οποίου σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία. 4. Στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε (5) έτη.... 5. Ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας μόνο στις περιπτώσεις των

παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου. 6. Κατά τη διάρκεια της άδειας της παρ. 4 του άρθρου αυτού ο υπάλληλος υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και στα ταμεία πρόνοιας...».

Άρθρο 52 «1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η άδεια λόγω κυοφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού. Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός. 2. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί, παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών. 3. Σε κυοφορούσες υπαλλήλους που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος. 4. Στις υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα. 5. Επιδόματα λόγω τοκετού, που καταβλήθηκαν στην υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου λόγω υποχρεωτικής ασφάλισης σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκπίπτουν από τις αποδοχές που καταβάλλονται κατά τη

διάρκεια της άδειας μητρότητας, εφόσον η ασφάλιση θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου».

Άρθρο 58 «1. Για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης... 2... 3... 4... 5. Ο υπάλληλος στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 20%... Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες στο διπλάσιο. 6... 7. Μετά το τέλος της άδειας εκπαίδευσης ο υπάλληλος υποχρεούται να υπηρετήσει στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης του αυτής ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας ο οποίος δεν υπολογίζεται στην περίπτωση αυτή ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας». Ήδη, όμως, με τη διάταξη της περ.11 της υποπαραγράφου Γ.1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222)ορίζεται ότι: «11. Από 1.1.2013 καταργείται η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 58 του ν.3528/2007 (Α' 26) προσαύξηση αποδοχών σε όσους χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης στο εσωτερικό. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της προσαύξησης λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός».

Άρθρο 81: «1. Τα ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων αξιολογούνται βάσει συστήματος αξιολόγησης, το οποίο διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας, της επαγγελματικής ικανότητας του υπαλλήλου και της αποδοτικότητας του....».

Άρθρο 85: «1. Η επιλογή των Προϊσταμένων Γενικής Δ/νσης γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων βάσει κριτηρίων που αξιολογούνται ως ακολούθως: α..... β. Εργασιακή - Διοικητική εμπειρία

- Ο χρόνος υπηρεσίας: μέχρι 300 μόρια (για κάθε έτος υπηρεσίας 10 μόρια με ανώτατο όριο τα 30 έτη). Χρόνος υπηρεσίας μεγαλύτερος του εξαμήνου λογίζεται ως πλήρες έτος.

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης: μέχρι 380 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 2,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ή ενδιαμέσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου: μέχρι 300 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,67 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

- Ο χρόνος υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου: μέχρι 200 μόρια (για κάθε συμπληρωμένο μήνα 1,11 μόρια με ανώτατο όριο τους 180 μήνες).

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει υποψήφιος από το χρόνο υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, προϊσταμένου Διεύθυνσης και προϊσταμένου Τμήματος υπολογίζονται με ανώτατο όριο τους 180 μήνες και δεν μπορεί να υπερβεί τα 380 μόρια».

Ομοίως, στις παραγράφους 2β και 3β του άρθρου 85 προβλέπεται η αυτή μοριοδότηση για το κριτήριο της εργασιακής και διοικητικής εμπειρίας των υποψηφίων για την επιλογή προϊσταμένων Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιαμέσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας και προϊσταμένων Τμήματος, Αυτοτελούς Γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, αντίστοιχα.

Άρθρο 87 «1. Τον προϊστάμενο, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντα του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Το αρμόδιο για την τοποθέτηση προϊσταμένων όργανο μπορεί, τηρουμένου του προβαδίσματος των βαθμών, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας, που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών

μονάδων. 2. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό υπάλληλος που υπηρετεί στην ίδια οργανική μονάδα, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο βαθμό, αναπληρώνει αυτός που έχει περισσότερο χρόνο στο βαθμό ή αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της αμέσως υπερκείμενης μονάδας ή αρχής. 3. Το αρμόδιο για την τοποθέτηση όργανο μπορεί με απόφαση του να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας τον προϊστάμενο άλλης οργανικής μονάδας του ίδιου επιπέδου. 4. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έως την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2. Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά την παράγραφο αυτή δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης».

Άρθρο 89: «Στο χρόνο για προαγωγή δεν υπολογίζεται: α)..., β)..., γ) ... δ)..., ε) ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών που δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας και στ) ο χρόνος αναστολής άσκησης καθηκόντων ».

III. Α. Στη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος, επί του πρώτου ερωτήματος, έγιναν δεκτά τα εξής:

Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Διοικητικού Εφετείου, που δέχεται αίτηση ακυρώσεως, έχει διαπλαστικό αποτέλεσμα και απαγγέλλει την ολική ή μερική ακύρωση της διοικητικής πράξης που προσβλήθηκε (ΣΤΕ 2413/1987). Η ακυρωτική απόφαση καταργεί την πράξη που ακυρώθηκε, ισχύει από τη δημοσίευσή της και ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε. Η πράξη θεωρείται σαν να μην εκδόθηκε και επαναφέρεται αυτοδικαίως η πραγματική και νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση της πράξης αυτής (ΣΤΕ 783/2012, 2558/2009, 1523/2003). Συνεπώς, η ακυρωτική απόφαση, κατά το διατακτικό της, δηλαδή το ακυρωτικό της αποτέλεσμα, ισχύει απέναντι σε όλους (άρθρο 50 παρ. 1 του π.δ/τος 18/1989).

Η Διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις ακυρωτικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, όταν δε ενεργεί αυτή κατά συμμόρφωση προς ακυρωτική απόφαση του ΣΤΕ ή του Διοικητικού Εφετείου έχει υποχρέωση όχι μόνο να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφισταμένη νομικώς τη διοικητική πράξη που ακυρώθηκε, αλλά και να προβεί με θετικές ενέργειες στην αναμόρφωση της νομικής κατάστασης που δημιουργήθηκε στο μεταξύ βάσει της πράξεως που ακυρώθηκε (ΣΤΕ 748/2009, 401/2009, 580/2009, 2764/2008, 1599/2004, 468/2003 κ.α.), ανακαλώντας και τροποποιώντας τις παραπάνω διοικητικές πράξεις ή εκδίδοντας νέες πράξεις με αναδρομική ισχύ, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με σκοπό την αποκατάσταση των πραγμάτων στη θέση στην οποία θα ήταν αν εξ αρχής δεν είχε εκδοθεί η διοικητική πράξη που ακυρώθηκε και χωρίς δέσμευση από το χρόνο που διέδραμε στο μεταξύ (ΣΤΕ 1016/2009, 1161/2005).

Το ειδικότερο δε περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων της Διοίκησης προσδιορίζεται από το αντικείμενο της ακύρωσης, δηλαδή από το είδος και τη φύση της ακυρωθείσας πράξης, καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις επί των διοικητικής φύσης ζητημάτων που περιέχονται στην απόφαση του Δικαστηρίου και δημιουργούν δεδικασμένο ως προς τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ειδικότερα, η Διοίκηση συμμορφούμενη προς ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Διοικητικού Εφετείου, με την οποία ακυρώθηκε η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έχει υποχρέωση, στο πλαίσιο της οφειλόμενης απ' αυτή καθολικής και πλήρους αποκατάστασης του δικαιωθέντος υπαλλήλου να υπολογίσει αφ' ενός μεν τον χρόνο της αναδρομικής τοποθετήσεώς του ως χρόνο κατοχής θέσης ευθύνης, αφ' ετέρου δε τα μόρια που θα ελάμβανε αυτός αν δεν είχε παραλειφθεί για την επιλογή σε θέση ευθύνης, αφού η άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης, διεύθυνσης ή τμήματος, αποτελεί κριτήριο κατά νόμο μοριοδοτούμενο για την επιλογή προϊσταμένων (ΔΕΑ 14/2009, ΣΤΕ 10-12/2007, 748/2007, 1378/2007, 1599/2007, 1792/2007, 1848/2007, 3170/2005, 1016/2002, 2522/2002, 3639-3631/2001, 919/2001, 915/2001, 1631/2000, ΕΣ\Συν 1640/2007).

Κατά συνέπεια προς τα προεκτεθέντα, υπάλληλοι, οι οποίοι αρχικώς είχαν παραλειφθεί και κατ' εφαρμογή της ακυρωτικής δικαστικής απόφασης επελέγησαν και τοποθετήθηκαν αναδρομικά σε θέσεις ευθύνης, λαμβάνουν, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, τη μοριοδότηση του κριτηρίου της διοικητικής εμπειρίας, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα της αναδρομικής τοποθέτησής τους.

Όσον αφορά τη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας για τους υπαλλήλους που είχαν επιλεγεί, τοποθετηθεί και ασκήσει τα καθήκοντα σε θέσεις ευθύνης, αλλά, εν συνεχεία, η επιλογή τους ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

α. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Ιωάννη Τρίαντο και τους Νομικούς Συμβούλους, Βασιλική Πανταζή, Γεώργιο Ανδρέου, Δημήτριο Αναστασόπουλο και Αδαμαντία Καπετανάκη (ψήφοι πέντε) δεν λαμβάνουν την εν λόγω μοριοδότηση οι υπάλληλοι που είχαν επιλεγεί, τοποθετηθεί και ασκήσει τα καθήκοντα σε θέσεις ευθύνης, αλλά, εν συνεχεία, η επιλογή τους ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, δεδομένου ότι μετά την ακύρωση των πράξεων επιλογής και τοποθέτησής τους στις θέσεις αυτές, οι πράξεις αυτές θεωρούνται σαν να μην είχαν εκδοθεί, με αποτέλεσμα να μην παράγουν και έννομες συνέπειες, μεταξύ των οποίων είναι και η κατά τα ανωτέρω μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας που απέρρεε από αυτές.

β. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Χαρλαύτη και Μεταξία Ανδροβιτσάνεα (ψήφοι δύο), προς την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. Κωνσταντίνος Κυριόπουλος (γνώμη άνευ ψήφου), η ατομική διοικητική πράξη από της ισχύος της και μέχρι την ακύρωσή της με δικαστική απόφαση ή άλλη διοικητική πράξη ή την κατάργηση ή ανάκλησή της ή γενικά την παύση της ισχύος της με οποιοδήποτε τρόπο, παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της (τεκμήριο νομιμότητας) ανεξαρτήτως αν έχει ή όχι νομική πλημμέλεια (*Ε. Σπηλιωτόπουλου: «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», έκδοση 2002 παρ. 100 με περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία*). Η πράξη τοποθέτησης προϊσταμένου οργανικής μονάδας του άρθρου 84 παρ.7 του Υπαλληλικού Κώδικα

(ν.3528/2007) μέχρι την ακύρωσή της παράγαγε όλα τα έννομα αποτελέσματά της, μεταξύ των οποίων είναι και η αναγνώριση του χρόνου ασκήσεως καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας, ως χρόνου διοικητικής εμπειρίας, το οποίο αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο για την επιλογή των προϊσταμένων οργανικών μονάδων.

Κατά συνέπεια προς τα προεκτεθέντα, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, ο χρόνος υπηρεσίας υπαλλήλου σε θέσεις ευθύνης μοριοδοτείται, για τους υπαλλήλους που επελέγησαν, τοποθετήθηκαν και άσκησαν τα καθήκοντά τους στις εν λόγω θέσεις και εν συνεχεία η επιλογή αυτών ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης.

B. Επί του δευτέρου ερωτήματος το Τμήμα δέχθηκε τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Συντάγματος η οικογένεια, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τίθενται υπό την προστασία του Κράτους με σκοπό να αντιμετωπιστεί το υφιστάμενο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας (βλ. Ολ. ΣτΕ 3216/03, ΣτΕ 607/2007) αλλά και να εξασφαλιστεί, κατά το δυνατόν, η αξιοπρεπής ανατροφή των παιδιών. Δηλαδή, με την εν λόγω διάταξη σκοπείται η ικανοποίηση λόγων που ανάγονται σαφώς σε λόγους δημοσίου συμφέροντος (Γνωμ Ολομ. Ν.Σ.Κ. 206/2008, Γνωμ Ν.Σ.Κ. 361/2009 και Ι. Ιγγλεζάκη: Κοινωνικό Κράτος Δικαίου σελ. 137-138).

Ο νομοθέτης, ανταποκρινόμενος στην επιβαλλόμενη από την ως άνω συνταγματική διάταξη υποχρέωση του για τη λήψη θετικών μέτρων προς το σκοπό της προστασίας της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας στο χώρο των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και υπαλλήλων των ΝΠΔΔ, θέσπισε με το άρθρο 52 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) τα εκεί προβλεπόμενα προστατευτικά μέτρα. Ειδικότερα, στις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η χορήγηση αδειών μητρότητας στις μητέρες δημοσίων υπαλλήλους που κυοφορούν ή που βρίσκονται σε κατάσταση λοχείας, καθώς επίσης και στις μητέρες εκείνες που υιοθετούν τέκνο, αναγνωρίζοντας αφ' ενός μεν τον χρόνο της άδειας μητρότητας ως χρόνο πραγματικής υπηρεσίας, αφ' ετέρου δε την καταβολή πλήρων αποδοχών καθ' όλο το χρονικό διάστημα της άδειας.

2. Επίσης, με τη διάταξη της παρ.2 του άρθρου 116 του Συντάγματος προβλέπεται η κρατική μέριμνα για την αποκατάσταση της ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών και την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών. Για την επίτευξη δε της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, η λήψη από την πολιτεία θετικών μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί θεμελιώδη αρχή και του κοινοτικού δικαίου, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 παρ.2 της Συνθήκης Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Ε.Ε.) και τη νομολογία του Δικαστηρίου (Δ.Ε.Ε.). Στην παρ.4 του άρθρου 157 της Σ.Ε.Ε. (πρώην άρθρο 141 της Συνθήκης Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Σ.Ε.Κ.) προβλέπεται ότι προκειμένου να εξασφαλισθεί εμπράκτως η πλήρης ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν μέτρα που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα, τα οποία διευκολύνουν το λιγότερο εκπροσωπούμενο φύλο να συνεχίσει μια επαγγελματική δραστηριότητα ή προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα στην επαγγελματική σταδιοδρομία.

Με τις διατάξεις του ν.3896/2010 επήλθε εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (ΕΕL 204,σελ.23). Από τις διατάξεις αυτές, οι οποίες εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, προκύπτει ότι η ασφάλεια της υγείας των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών γυναικών δεν πρέπει να καθιστά μειονεκτική τη θέση τους στην αγορά εργασίας ούτε να θίγει την αρχή περί ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών.

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) στους δημοσίους υπαλλήλους χορηγείται, υπό προϋποθέσεις, άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια της οποίας καταβάλλονται οι αποδοχές τους, προσαυξημένες, σε ορισμένες

περιπτώσεις, κατά τα οριζόμενα σ' αυτές ποσοστά. Από τη γραμματική διατύπωση δε της παρ. 7 του ανωτέρω άρθρου προκύπτει με σαφήνεια ότι ο χρόνος της εκπαιδευτικής άδειας υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, εκτός από την περίπτωση, κατά την οποία ο υπάλληλος αθετήσει την υποχρέωση του να υπηρετήσει στο δημόσιο ή σε ΝΠΔΔ για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας του.

Η προβλεπόμενη από τις ανωτέρω διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα εκπαιδευτική άδεια χορηγείται πάντοτε με αποδοχές, ενώ από τις διατάξεις του άρθρου 51 του ίδιου νόμου προβλέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές, συνολικής διάρκειας έως πέντε (5) ετών, ο χρόνος της οποίας - με εξαίρεση τη βραχυχρόνια άδεια μέχρι ενός (1) μηνός και τη χορηγούμενη, λόγω αποδοχής εκ μέρους του υπαλλήλου θέσεως στην Ε.Ε. ή σε διεθνή οργανισμό - δε συνιστά χρόνο πραγματικής υπηρεσίας (άρθρο 51 παρ. 5) και δεν υπολογίζεται στο χρόνο για προαγωγή (άρθρο 89 Υ.Κ.).

4. Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως φορέας παρακολούθησης της εφαρμογής αλλά και προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.3896/2010 (ΦΕΚ Α' 207), επ' ευκαιρία συναφούς περιπτώσεως, με το υπ' αριθμ. πρωτ.157813/2086/2013/17 Ιανουαρίου 2013 έγγραφό του με θέμα «Προβλήματα εργαζόμενης σε θέση ευθύνης κατά τη διάρκεια αναρρωτικής αδείας λόγω επαπειλούμενης κύησης», το οποίο απέστειλε η ερωτώσα υπηρεσία με το υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.33/1713/οικ.3024/25.01.2013 έγγραφό της, ζήτησε να μελετηθεί το θέμα της μοριοδότησης υπαλλήλων, που κατέχουν θέσεις ευθύνης, οι οποίες λαμβάνουν άδειες επαπειλούμενης κύησης και μητρότητας υπό το πρίσμα της οπτικής του υποεκπροσωπούμενου στις θέσεις ευθύνης φύλου, αφού ληφθεί υπόψη ότι η περικοπή της μοριοδότησης θέσης ευθύνης για απουσίες πέραν του διμήνου, ενδεχομένως εισάγει έμμεση διάκριση σε βάρος των γυναικών, όσον αφορά στη λήψη των προαναφερθεισών αδειών, οι οποίες εκ των πραγμάτων υπερβαίνουν το δίμηνο.

5. Ο νομοθέτης για την επιλογή σε θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων, με τις διατάξεις του άρθρου 85 παρ.1β,2β και 3β του Υπαλληλικού Κώδικα καθιέρωσε την διοικητική εμπειρία ως βαθμολογούμενο κριτήριο επιλογής, αναλόγως του πραγματικού χρόνου άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας.

Εμπειρία είναι η γνώση και η δεξιότητα που στηρίζεται στην παρατήρηση και στην πρακτική εξάσκηση και αποκτάται με την πάροδο του χρόνου, δεδομένου δε ότι με τις ως άνω διατάξεις του άρθρου 85 του Υ.Κ., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3839/2010, δεν γίνεται διάκριση μεταξύ υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατόπιν ανάθεσης καθηκόντων και υπηρεσίας κατόπιν επιλογής υπαλλήλου μετά από κρίση από υπηρεσιακό συμβούλιο (Γνωμ. ΝΣΚ 45/2013), συνάγεται ότι για την προσμέτρηση της διοικητικής εμπειρίας δίνεται έμφαση και προέχουσα σημασία στο ουσιαστικό κριτήριο, δηλαδή στην απόκτηση εμπειρίας διοίκησης που συνυφαίνεται με την παρουσία του υπαλλήλου και την ενεργό άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης.

Συνεπώς, στις περιπτώσεις που υπάλληλος, ο οποίος έχει επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέση ευθύνης, δεν ασκεί τα καθήκοντα της θέσης αυτής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός, λόγω λήψης άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης, τα δε καθήκοντά του ασκήθηκαν από τον νόμιμο αναπληρωτή του, δεν μπορεί, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, να λάβει τα μόρια που αντιστοιχούν στη διοικητική εμπειρία για το χρονικό διάστημα που είχε λάβει τις ως άνω άδειες.

Όσον αφορά τη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας για τις περιπτώσεις που υπάλληλος, η οποία έχει επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέση ευθύνης, δεν ασκεί τα καθήκοντα της θέσης αυτής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός, λόγω λήψης άδειας μητρότητας, που λαμβάνεται αποκλειστικά από γυναίκες υπαλλήλους, διατυπώθηκαν δύο γνώμες.

Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Χαρλαύτη, Βασιλική Πανταζή, Γεώργιο Ανδρέου και Αδαμαντία Καπετανάκη (ψήφοι τέσσερις), η μη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας γυναίκας υπαλλήλου, που έχει επιλεγεί και τοποθετηθεί

σε θέση ευθύνης, για το χρονικό διάστημα που αυτή λαμβάνει άδεια μητρότητας, σε σχέση με τη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, θα συνιστούσε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, ως προς την επαγγελματική τους εξέλιξη, που συνδέεται με τη μητρότητα, και ως τέτοια αντίκειται τόσο στις εθνικές όσο και τις κοινοτικές διατάξεις που απαγορεύουν την άμεση ή έμμεση διάκριση σε βάρος των γυναικών και επιτάσσουν την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών. Συνεπώς, η γυναίκα υπάλληλος που επιλέγεται και τοποθετείται σε θέση ευθύνης και εν συνεχεία λαμβάνει άδεια μητρότητας δικαιούται τη μοριοδότηση, ως προς το κριτήριο της διοικητικής εμπειρίας, και για το χρονικό διάστημα που έλαβε την άδεια μητρότητας.

Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Ιωάννη Τριάντο και τους Νομικούς Συμβούλους Μεταξία Ανδροβιτσανέα και Δημήτριο Αναστασόπουλο (ψήφοι τρεις), προς την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. Κωνσταντίνος Κυριόπουλος, η ερμηνεία των ως άνω διατάξεων του άρθρου 85 του Υπαλληλικού Κώδικα υπό το πρίσμα των κοινοτικών και εθνικών διατάξεων περί της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών δεν μπορεί να οδηγήσει στην κρίση ότι εξομοιώνονται οι περίοδοι αδείας με τις περιόδους απασχόλησης σε θέσεις ευθύνης, πόσο μάλλον όταν η δικαιολογητική αιτία θέσπισης της μοριοδότησης της διοικητικής εμπειρίας είναι αναπόσπαστη από την πραγματική άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης. Η δε προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των γυναικών που λαμβάνουν άδεια μητρότητας εξυπηρετείται επαρκώς με το δικαίωμά τους να επιστρέφουν στην ίδια θέση ευθύνης μετά την λήξη του χρόνου της άδειας αυτής.

Όσον αφορά τη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας των νομίμων αναπληρωτών των υπαλλήλων που είχαν επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέσεις ευθύνης και έλαβαν τις ως άνω άδειες, το Τμήμα γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι, δεδομένου ότι προέχουσα σημασία δίνεται στην πραγματική άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης, οι εν λόγω υπάλληλοι θα λάβουν τη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας για το χρονικό διάστημα της άσκησης

από αυτούς των σχετικών καθηκόντων, κατ' αναπλήρωση του αρχικώς επιλεγέντος υπαλλήλου.

V. Κατόπιν των προαναφερομένων, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί:

A) επί του πρώτου ερωτήματος:

α) ομόφωνα ότι υπάλληλοι, οι οποίοι αρχικώς είχαν παραλειφθεί και κατ' εφαρμογή ακυρωτικής δικαστικής απόφασης επελέγησαν και τοποθετήθηκαν αναδρομικά σε θέσεις ευθύνης, λαμβάνουν τη μοριοδότηση του κριτηρίου της διοικητικής εμπειρίας που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα της αναδρομικής τοποθέτησής τους.

β) κατά πλειοψηφία (ψήφοι πέντε έναντι δύο), ότι υπάλληλοι που είχαν επιλεγεί, τοποθετηθεί και ασκήσει τα καθήκοντα σε θέσεις ευθύνης, αλλά, εν συνεχεία η επιλογή τους ακυρώθηκε σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, δεν λαμβάνουν τη μοριοδότηση της διοικητικής εμπειρίας για το χρονικό διάστημα που άσκησαν, βάσει της ακυρωθείσης επιλογής, τα καθήκοντα της θέσης ευθύνης.

B) επί του δευτέρου ερωτήματος:

α) ομόφωνα, ότι υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέση ευθύνης, σε περίπτωση που δεν ασκούν τα καθήκοντα της θέσης αυτής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μηνός, λόγω λήψης άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης, τα δε καθήκοντά τους ασκήθηκαν από τον νόμιμο αναπληρωτή τους, δεν μπορούν να λάβουν τα μόρια που αντιστοιχούν στη διοικητική εμπειρία για το χρονικό διάστημα που είχαν λάβει την ως άνω άδεια. Επίσης, ότι τη μοριοδότηση του κριτηρίου της διοικητικής εμπειρίας δικαιούνται οι νόμιμοι αναπληρωτές των υπαλλήλων που είχαν επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέσεις ευθύνης και έλαβαν τις άδειες μητρότητας ή υπηρεσιακής εκπαίδευσης, για το χρονικό διάστημα της άσκησης από αυτούς των σχετικών καθηκόντων, κατ' αναπλήρωση του αρχικώς επιλεγέντος υπαλλήλου.

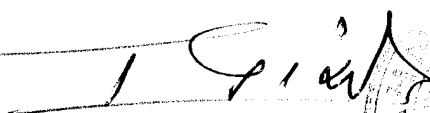
β) κατά πλειοψηφία (ψήφοι τέσσερις έναντι τριών), ότι οι γυναίκες υπάλληλοι που επιλέγονται και τοποθετούνται σε θέσεις ευθύνης και

εν συνεχεία λαμβάνουν άδεια μητρότητας δικαιούνται τη μοριοδότηση, ως προς το κριτήριο της διοικητικής εμπειρίας, και για το χρονικό διάστημα που έλαβαν την άδεια μητρότητας.

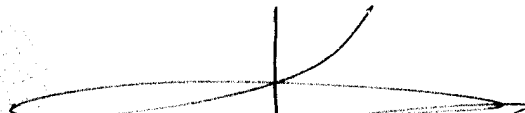
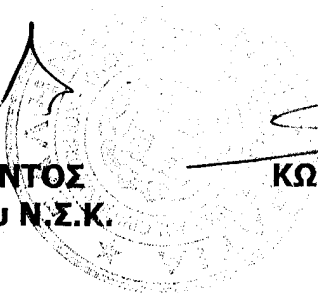
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 20 -06-2014
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ο Εισηγητής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.